

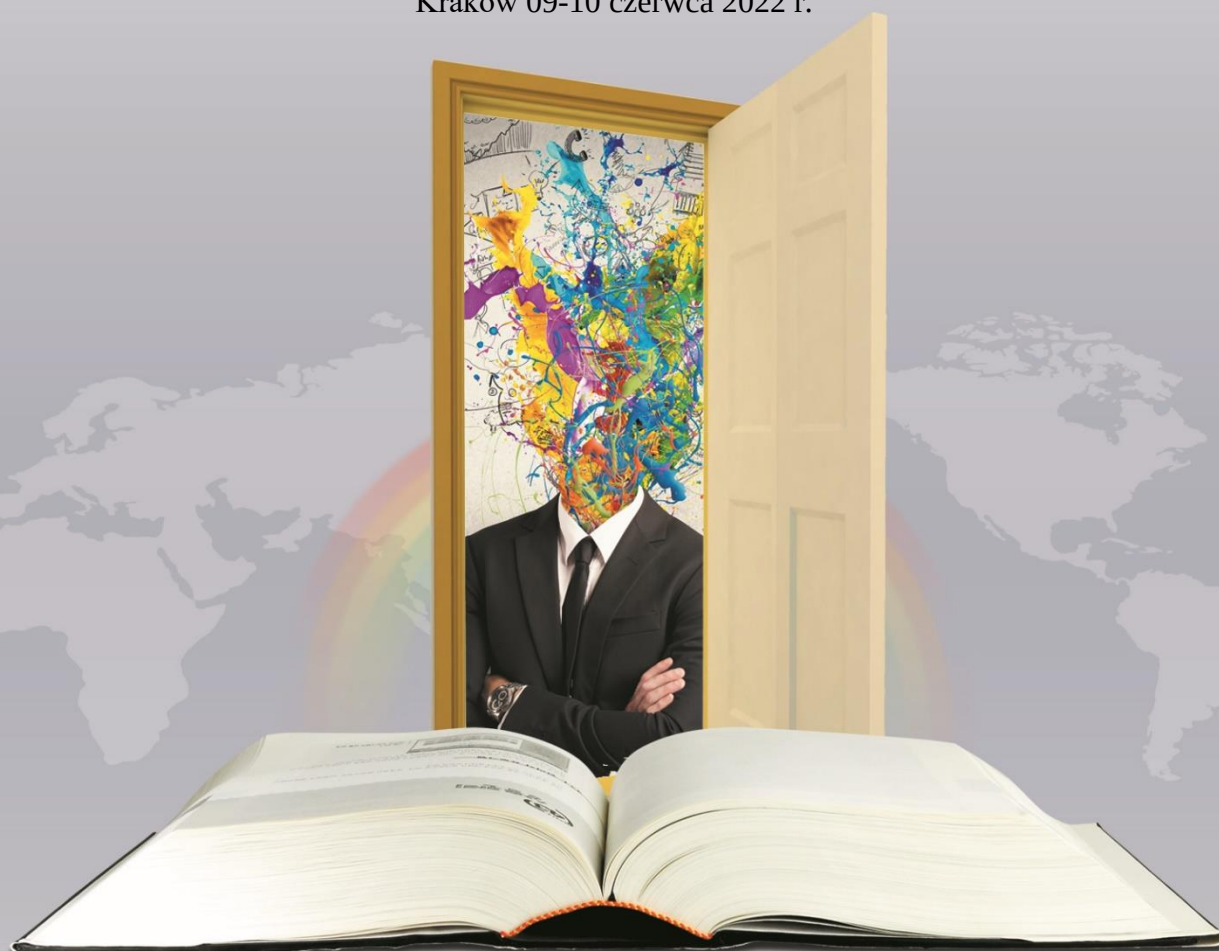
Ogólnopolska Konferencja Interdyscyplinarna

pn: "COGITO CZ. III"

Nauki Interdyscyplinarne

KSIĄŻKA ABSTRAKTÓW BOOK OF ABSTRACTS

Kraków 09-10 czerwca 2022 r.

organizatorzy:

**KONFERENCJE
NAUKOWE**

ISBN: 978-83-63216-71-9

Komitet Naukowy

Prof. dr hab. inż. Czesław Nowak - Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Rolniczo-Ekonomiczny

Dr inż. Agnieszka Piotrowska-Puchała - Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Rolniczo-Ekonomiczny

Dr inż. Małgorzata Bogusz - Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Rolniczo-Ekonomiczny

Dr inż. Jarosław Mikołajczyk - Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie, Instytut Administracyjno-Ekonomiczny

Dr inż. Piotr Prus - Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy, Wydział Rolnictwa i Biotechnologii

Dr Lidia Jabłońska-Porzuczek - Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Wydział Ekonomiczno - Społeczny

Dr inż. Paweł Dziekański - Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach - Wydział Prawa i Nauk Społecznych

Dr Monika Wojcieszak - Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Wydział Ekonomiczno – Społeczny

Dr inż. Anna Justyna Parzonko - Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Wydział Nauk Ekonomicznych

Dr inż. Anna Sieczko - Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Wydział Nauk Ekonomicznych

Dr Barbara Kielbasa - Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Rolniczo -Ekonomiczny

Dr Anna Janicka - Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Rolniczo -Ekonomiczny

Dr Anna Zalewska - Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży, Wydział Nauk o Zdrowiu

Dr Monika Gałczyk - Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży, Wydział Nauk o Zdrowiu

Komitet Organizacyjny:

dr Barbara Kielbasa

dr Anna Janicka

dr Paweł Kraciński

dr Justyna Sala-Suszyńska

dr n. med. Katarzyna Pawłowicz

lek. Monika Prylińska

mgr Marcin Kożuchowski

mgr Anna Maria Bach

mgr Ewelina Litwa

mgr Natalia Skierkowska

mgr Weronika Topka

mgr Małgorzata Kwiatkowska

mgr Paulina Kasperska-Dębowska

mgr Michał Mrozek

mgr Damian Jasiński

mgr Magdalena Słowik

Kontakt:

rachwal.konferencjenaukowe@gmail.com

Więcej informacji:

www.konferencjenaukowe.com.pl

Wydanie:

Publikacja elektroniczna on-line

Wydanie znajduje się w Repozytorium Cyfrowym Biblioteki Narodowej.

SPIS TREŚCI

NAUKI SPOŁECZNO-EKONOMICZNE, PRAWNE ORAZ O JAKOŚCI I ZARZĄDZANIU

Michał Błaszczak

Komunikacja między grupami oraz budowanie wzajemnych relacji.....9

Michał Błaszczak

Wpływ izolacji pandemicznej i jej następstw na społeczeństwo10

Piotr Czarny

Activities of transport companies in the face of global crises.....11

Katarzyna Hałas

Motywacja studentów w e-learningu.....12

Karolina Marta Jaroch

Ocena wskaźnikowa płynności finansowej oraz rentowności korporacji samsung electronics co., ltd. i jej jednostek zależnych w latach 2019-2021.....13

Dagmara Kondas

Krytyka wskaźnika PKB14

Marta Kuliś

Procesy profesjonalizacji zarządzania w organizacjach non profit w świetle opinii członków organizacji.....15

Wojciech Michałowski

Opodatkowanie wyrobów zawierających CBD.....16

Michał Mrozek

Barriers and Opportunities for Persons with Disabilities in terms of the Employment: Russian Federation.....17

Weronika Rachwał, Dorota Kumorek

Współczesne wzorce konsumpcji alkoholu. Zmiany w używaniu substancji psychoaktywnych w Polsce w XXI w.18

Bożena Smorczewska-Mickiewicz

Ecology in economics using the example of Green startups.....19

Łukasz Solowiej

Problematyka konstrukcji prawnej wynagrodzenia zasadniczego sędziego.....20

Maria Stępień

Dopuszczalność wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego21

Maja Zielińska

Terapia ręki jako metoda wspomagająca naukę pisania u dzieci w wieku wczesnoszkolnym.....22

NAUKI ŚCISŁE, TECHNICZNE ORAZ INŻYNIERYJNE

Adam Sitkowski

Zautomatyzowana linia nalewczą mediów o własnościach wybuchowych i żrących.....23

Karolina Dubiel

Usuwanie barwników na materiałach pochodzenia naturalnego.....25

Aleksandra Kalwik

Influence of ageing processes in natural conditions on changes in physical and structural properties of selected polymeric materials.....26

Aleksandra Kalwik

Wpływ temperatury wygrzewania na zmiany właściwości wyprasek z blendy PC/ABS.....27

Joanna Marczyk, Marek Hebda

Technologie druku 3D.....28

Joanna Marczyk, Marek Hebda

Cracow University of Technology, Faculty of Materials Engineering and Physics.....29

Karolina Niziolek

Cyberbezpieczeństwo w przemyśle.....30

Karolina Niziolek

Autonomiczne roboty mobilne w procesach produkcyjnych.....31

NAUKI PRZYRODNICZE

Anna Porębska

Wybrane rośliny flory hrabstwa Cork ze szczególnym uwzględnieniem gatunków wykorzystywanych w kosmetyce.....32

NAUKI HUMANISTYCZNE ORAZ TEOLOGICZNE

Roksana Czuba

Podmioty odpowiedzialne za misyjną działalność w Kościele łacińskim.....33

Stanisław Młynarski

Małżeństwo jako najpierwotniejszy sakrament w ujęciu Jana Pawła II.....34

Stanisław Młynarski

Małżeństwo sakramentalne jako sakrament Nowego Przymierza i skuteczna droga do świętości.....35

Zofia Potakowska

The phenomenon of George Lilanga's art, how to achieve international fame thanks to luck and hard work.....36

Walter Rachwalik

Św. Ojciec Pio z Pietrelciny (1887 – 1968) – mistyk kompletny.....37

Walter Rachwalik

Abp Romuald Jałbrzykowski - ukryty sługa Jezusa Chrystusa, Króla Miłosierdzia. – pasterz mistyków wileńskich.....38

Dariusz Skonieczko

Kult Mami Wata jako przykład implementacji kultury europejskiej w Afrykańskich wierzeniach.....39

NAUKI MEDYCZNE, ZDROWIU I ŻYWIENIU CZŁOWIEKA

Natalia Białoń, Michał Trzęsicki, Mikołaj Górka, Anna Dolińska

Jak uczy się mózg?40

Anna Bielińska, Magdalena Kędzior, Klaudia Jakus

Dieta w alergiach pokarmowych.....41

Magdalena Sokół-Czerwonka

Sekrety alkwowy starożytnych Rzymian, czyli tajemnicze silphium.....42

Julia Jagieła, Natalia Kachnic, Kinga Żmuda

Toczeń odmrozinowy a „covid toes” w przebiegu zakażenia wirusem sars-cov-2- podobieństwa i różnice.....43

Klaudia Jakus, Magdalena Kędzior, Anna Bielińska

Preparaty stosowane w przerście gruczołu krokowego oraz zaburzeniach miesiączkowania.....44

Natalia Kachnic, Julia Jagieła, Kinga Żmuda

Atopowe zapalenie skóry w wieku podeszłym- przegląd literatury.....45

Magdalena Kędzior, Anna Bielińska, Klaudia Jakus

Surowce stosowane w podwyższonym poziomie cholesterolu w celu poprawy stosunku LDL/HDL.....46

Agnieszka Kozdroń

Ferropatoza w chorobach neurodegeneracyjnych.....47

Paweł Treichel

Astygmatyzm.....48

Andrzej Winnicki, Łukasz Marchwiński, Danuta Partyka

Aerozole lecznicze – rodzaje układów aerozolowych49

Kinga Żmuda, Julia Jagieła, Natalia Kachnic

Psychologiczne aspekty łysienia plackowatego u dzieci.....50

NAUKI SPOŁECZNO-EKONOMICZNE, PRAWNE ORAZ O JAKOŚCI I ZARZĄDZANIU

Michał Błaszczak, Uniwersytet Opolski

Komunikacja między grupami oraz budowanie wzajemnych relacji

Celem badania jest przedstawienie związku między poszczególnymi grupami, wspólnej zależności oraz komunikacji, która jest fundamentalnym elementem w budowaniu wzajemnych relacji. Przekaz komunikatu wpływa na prawidłowy odbiór przez docelowego adresata. Interakcja między uczestnikami jest ważnym punktem odniesienia dla poruszanego tematu. Komunikacja stanowi część naszego życia: osobistego, partnerskiego, a także zawodowego. Współpraca w grupie wymaga odpowiednich umiejętności komunikacyjnych, które są nabywane podczas szkoleń z nim związanych. Głównym celem komunikacji jest utworzenie odpowiednich warunków umożliwiających rozwój kultury w grupach czy usprawnienie komunikacji. Rozwój i trwanie w relacji z drugą osobą jest podstawową potrzebą ludzką. Ponadto budowanie wzajemnych więzi jest niezwłocznym elementem przy budowaniu relacji międzyludzkich. Efektywna współpraca sprzyja innowacji i wzrostowi kreatywności w grupie. Poruszany temat relacji międzygrupowych jest o tyle istotny, ponieważ brak wystarczającej komunikacji może powodować wiele problemów w kontaktach międzyludzkich, co bezpośrednio przekłada się na jakość życia.

Michał Błaszczak, Uniwersytet Opolski

Wpływ izolacji pandemicznej i jej następstw na społeczeństwo

Celem prezentacji jest omówienie problematyki związanej z wpływem izolacji pandemicznej, jakie są skutki i w jaki sposób wpłynęły na społeczeństwo. W szczególnej analizie zostały podane konsekwencje i wpływ na zdrowie, jaki wiąże ze sobą pandemia. Jak izolacja działa na zdrowie fizyczne czy kontakty międzyludzkie. Działania wiążą ze sobą wiele różnych aspektów takich jak depresja czy lęk związany z brakiem wsparcia ze strony innych. Pokazuje jak ogromny wpływ na funkcjonowanie społeczeństwa miała pandemia. Negatywne skutki pracy zdalnej m.in. pogorszenie się stanu psychicznego u dzieci i dorosłych. Ważnym aspektem jest również dezinformacja, która miała miejsce podczas pandemii, niedokładne dane odnośnie zakażeń, to jedne z wielu informacji zatajanych przez media. Poruszana problematyka jest bardzo ważna i obrazuje z czym społeczeństwo musiało się zmierzyć. Niesie to ze sobą szereg negatywnych konsekwencji, problem z asymilacją, pogorszenie kontaktów oraz mniejsze zaangażowanie ludzi w życie społeczne. Warto o tym pamiętać, że skutki pandemii będą się ciągnąć latami i negatywnie wpływać na naszą gospodarkę.

Piotr Czarny, PhD Student, Faculty of Economics, Finance and Management, University of Szczecin, Institute of Management, e-mail: piotr@karson.pl

Activities of transport companies in the face of global crises

The world is becoming more and more homogeneous, the economies of countries are interconnected and interact with each other, resulting in rapid transmission of economic crises. Modern transport, like any field of social, economic and political life, is exposed to overcome growing crises. The chapter discusses the financial crisis (2008), the migration crisis (2015), the COVID-19 crisis (2019) and the war in Ukraine (2022).

The aim of the study: to present the changing conditions of functioning of transport enterprises in the modern economy. It was hypothesized that the global crisis affects the functioning of the transport enterprise.

Research methodology - the method of systematic review of domestic and foreign literature was used to describe the mentioned phenomena, theories and concepts.

Result of the scientific analysis - transport enterprises suffer both negative and positive effects of global crises. The research hypothesis was confirmed and a research conclusion was formulated about the need for more reliable and sustainable transport systems for operation in future crises.

Originality/ Value - to identify and classify the types of global crises affecting the operation of transport companies and to formulate a research postulate encouraging the creation of proactive measures to prevent the effects of future crises.

Keywords: crisis, business cycles, transportation companies, supply chain, vehicle fleet.

Katarzyna Hałas, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Motywacja studentów w e-learningu

Motywacja studenta jest jednym z kluczowych elementów, przesadzającym o efektywności kształcenia. Specyfika nauki zdalnej i wiążąca się z nią komunikacja zapośredniczona, anonimowość, bariery psychologiczne, stawiają przed nauczycielem akademickim nowe wyzwania, również zakresie zachęcania studentów do zdobywania i rozwijania wiedzy w toku studiów. Wydaje się, że podstawowym narzędziem służącym motywowaniu studentów jest ocena. Ale czy ta teza ma odzwierciedlenie w rzeczywistości? Celem prezentacji jest zaprezentowanie czynników determinujących poziom motywacji u e-studentów na podstawie wyników badań ankietowych.

Prezentacja jest również próbą przedstawienia rekomendacji dotyczących narzędzi, sposobów, metod motywujących studentów w celu optymalizacji procesu kształcenia.

Karolina Marta Jaroach, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Instytut Prawa i Ekonomii, Studenckie Koło Naukowe New Generation of Financiers, pl. Weysenhoffa 11, 85-072 Bydgoszcz, e-mail: jaroachkarolina@wp.pl

Ocena wskaźnikowa płynności finansowej oraz rentowności korporacji samsung electronics co., ltd. i jej jednostek zależnych w latach 2019-2021

W niniejszym artykule podjęto próbę przedstawienia oceny płynności finansowej oraz rentowności korporacji międzynarodowej Samsung Electronics Co., Ltd. i jej jednostek zależnych przy użyciu jednej z metod analizy finansowej, jaką jest analiza wskaźnikowa. Do badania wykorzystano dane pochodzące ze sprawozdań finansowych analizowanego przedsiębiorstwa z lat 2019-2021. Praca składa się z przedstawienia uzyskanych wyników badań oraz opisu użytych do analizy wskaźników, zarówno wzorów podstawowych, jak i tych rekomendowanych dla sprawozdań finansowych sporządzanych według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej.

Celem pierwszej części artykułu jest przedstawienie wyników analizy wskaźnikowej płynności finansowej, wraz z opisem jej trzech głównych mierników finansowych, czyli wskaźnika bieżącej, szybkiej oraz natychmiastowej płynności. Główną składową tej części jest dokonana interpretacja uzyskanych wyników, która dowiodła, iż przedsiębiorstwo cechuje się utrzymywaniem wysokiej płynności finansowej.

W dalszej części pracy badaniu poddano rentowność analizowanego przedsiębiorstwa. W tym miejscu przedstawiono budowę trzech podstawowych wskaźników finansowych odpowiadających obszarowi rentowności, którymi są wskaźnik rentowności majątku ogółem, wskaźnik rentowności netto przychodów całkowitych oraz wskaźnik rentowności kapitałów własnych. Badanie dowiodło, iż jednostka jest rentowna.

Przeprowadzona analiza wykazała, że jednostka generowała coraz to wyższe dochody całkowite, a spadek wartości mierników płynności finansowej nie zagrażał utracie zdolności finansowej w najbliższym okresie.

Nadrzędnym celem pracy jest ukazanie metodyki badania analizy wskaźnikowej obszaru płynności finansowej oraz rentowności przedsiębiorstwa międzynarodowego. Dla osiągnięcia obranego celu w pracy wykorzystano metody i narzędzia badawcze m.in. takie jak analizę i krytykę literatury przedmiotu, opis oraz metody graficzne, analizę wskaźnikową.

Słowa klucze: analiza wskaźnikowa, rentowność, płynność.

Dagmara Kondas, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Krytyka wskaźnika PKB

Rozwój społeczny to proces, w którym społeczeństwo dąży do poprawy warunków życia ludzi, a wzrost gospodarczy jest jednym z głównych celów makroekonomicznych polityki państwa. Już w XVII wieku próbowano dokonywać pomiarów gospodarek państw. Jako jednego z pierwszych osób zajmujących się tym tematem można nadmienić brytyjskiego urzędnika Williama Petty, który chciał usystematyzować zasoby Anglii i Walii w celu oceny ich zdolność do walki z Holendrami. Obecne definicje miar PKB i PNB sięgają Wielkiego Kryzysu lat 30. i II WŚ i początkowo miary te stworzone były w celu badania ogólnej zdolność gospodarczej kraju do prowadzenia wojny. W późniejszym okresie zauważono, że zdolność ekonomiczna jest silnie powiązana z dobrobytem na poziomie indywidualnym. Biorąc pod uwagę stan wiedzy ekonomicznej i zasoby, którymi dysponowali badacze gospodarek w latach 30. XX wieku, można stwierdzić, że sformułowanie PKB było krokiem we właściwym kierunku. Z czasem jednak, wielu autorów zwróciło uwagę, że powszechna akceptacja przez ekonomistów rzekomego automatycznego związku między PKB a dobrostanem powinna być przedmiotem dogłębnej analizy. Obecnie PKB jest najczęściej stosowanym wskaźnikiem przedstawiającym kondycję danego kraju. Używany jest zarówno przez polityków, ekonomistów, dziennikarzy, jak i inwestorów w celu analizy sytuacji państw na arenie międzynarodowej. Choć oparty jest na uniwersalnych pomiarach i stosowany w krajach na całym świecie to nie jest on wolny od wad. Znając ograniczenia tego wskaźnika, jest on pomocny w zrozumieniu funkcjonowania gospodarek i do obliczenia wartości wytwarzanych dóbr i usług, ale nie do oceny sukcesów ekonomicznych. Praca ma na celu wyjaśnić istotę wskaźnika Produktu Krajowego Brutto oraz wskazać jego słabości. W oparciu o literaturę uzasadniono jego ograniczenia w mierzeniu dobrobytu i postępu. Pracę kończą ogólne wnioski na temat wskaźnika PKB.

Marta Kuliś

Procesy profesjonalizacji zarządzania w organizacjach non profit w świetle opinii członków organizacji

Artykuł ma charakter badawczy. Celem przeprowadzonych analiz było omówienie procesów profesjonalizacji zarządzania zachodzących w organizacjach non profit. Postawiono hipotezę, że organizacje non profit wykazują potrzeby w zakresie profesjonalizacji i są świadome korzyści płynących z ich stosowania. Wydaje się, że trzeci sektor sięga coraz częściej po techniki zarządzania stosowane techniki sektora biznesu, w związku z tym istnieje uzasadniona potrzeba badania tego procesu. W badaniach wzięło udział 67 członków fundacji i stowarzyszeń z całej Polski. Do zbierania danych wykorzystano metodę sondażu diagnostycznego, posłużono się techniką ankiety i narzędziem badawczym w postaci kwestionariusza ankiety. Narzędzie rozesłano, w formie elektronicznej do losowo wybranych organizacji non profit. Wyniki badań umożliwiły zweryfikowanie postawionej w badaniach hipotezy badawczej.

Profesjonalizacja organizacji non- profit jest zjawiskiem opisywanym zarówno przez polskich, jak i zagranicznych autorów. Może być w różny sposób definiowana. Pomimo tego, że jak twierdzą autorzy, nie jest to zjawisko nowe- wydaje się, że nadal nie zostało w sposób wyczerpujący opisane. Tymczasem należy zaznaczyć, że profesjonalne zarządzanie organizacjami non- profit pozwala na utrzymanie się na rynku oraz na efektywne realizowanie postawionych celów związanych z misyjnością tych podmiotów¹.

Słowa kluczowe: organizacje non profit, profesjonalizacja zarządzania.

¹ Zawadzki J. (2007), Zarządzanie organizacjami non profit. Zagadnienia wybrane, Wydawnictwo Forum Naukowe, Poznań, s. 35.

Wojciech Michałowski, Uniwersytet w Białymstoku, Wydział Prawa,
e-mail: wojciechmichalowski98@gmail.com

Opodatkowanie wyrobów zawierających CBD

CBD, czyli kannabidiol, jest organicznym związkiem chemicznym, jednym z ponad 100 kannabinoidów występujących w konopiach – roślinach gatunku *Cannabis sativa*, posiadającym właściwości uspokajające i lecznicze. Mimo że pozyskiwany z konopi, której uprawa jest zabroniona w świetle polskich przepisów, to niewiele ma wspólnego z marihuaną.

19 listopada 2020 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wydał wyrok mający niebagatelną wagę dla branży handlu produkcją, zawierającą w swoim składzie CBD. Wspomnianemu orzeczeniu można przypisać dwojakie znaczenie. Stwierdzono w nim, iż CBD nie stanowi środka odurzającego, co oznacza, że sprzedaż produktów zawierających CBD nie może być zabroniona przez organy państwowe poprzez powołanie się na przepisy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Kwestia opodatkowania suszu konopnego z konopi CBD akcyza stanowi coraz częściej pojawiający się temat. Podatkowi akcyzowemu podlega nie każdy rodzaj produktu i nie wszystkie przetwory zawierające kannabidiol. Prawo konopne ulega stopniowej transformacji w kierunku pożądanym z punktu widzenia interesu Państwa. Polskie prawo konopne zaczyna być masowo egzekwowane, a przedsiębiorcy działający w branży coraz częściej spotykają się z niezbyt przyjemnymi kontrolami instytucji państwowych.

W roku 2018 przyjęto, że wyroby z CBD- susz konopny oraz inne wyroby konopne- zostaną objęte akcyzą tzw. produktów nowatorskich przeznaczonych do palenia lub waporyzacji.

W niniejszej pracy zostanie przedstawiony, kompleksowo, sposób opodatkowania wyrobów zawierających kannabidiol. Przegląd aktualnego polskiego prawodawstwa w tym przedmiocie pozwoli na ewentualne wskazanie mankamentów prawnych polskich rozwiązań.

MSc Michał Mrozek, MSc, PhD Student, University of Szczecin Faculty of Economics, Finance and Management, Institute of Economics and Finance, Department of Economics, e-mail: michaladrianmrozek@gmail.com

Barriers and Opportunities for Persons with Disabilities in terms of the Employment: Russian Federation

The paper regards the barriers and opportunities for persons with disabilities in terms of the employment in the Russian Federation. The aim of the paper is the assessment of the barriers and opportunities for persons with disabilities in terms of the employment in the Russian Federation. The following research problems were put forward: What is the diversification of the barriers and opportunities for persons with disabilities in terms of the employment in the Russian Federation?; Which of the researched aspects of the barriers and opportunities for persons with disabilities in terms of the employment in the Russian Federation have the highest, middle and lowest level? In the theoretical part of the paper was depicted the literature review. In the studies were carried out documentation, statistical, comparative, dynamics analysis. The results showed that the researched barriers and opportunities for persons with disabilities in terms of the employment in the Russian Federation had different tendencies. The inference process took place in the deductive way.

Keywords: The Disabled, Barriers, Opportunities, Employment, Russian Federation.

Weronika Rachwał, Dorota Kumorek, mgr, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

Współczesne wzorce konsumpcji alkoholu. Zmiany w używaniu substancji psychoaktywnych w Polsce w XXI w.

W polskim modelu rozwiązywania problemów alkoholowych, skoncentrowanym do niedawna na profilaktyce i leczeniu uzależniania od alkoholu, aktualnie akcentuje się coraz mocniej istnienie szerszego spektrum problemów alkoholowych i konieczność nowego spojrzenia na wszystkie problemy alkoholowe, a także na nowe sposoby zapobiegania szkodom spowodowanym przez nieodpowiedzialnych ich konsumentów. Szczegółowym badaniom poddaje się np. wzorce konsumowania alkoholu w różnych środowiskach. W roku 2022 datuje się powstanie w Polsce Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (KCPU). Eksperci z zakresu problemów alkoholowych zauważają, że liczba kobiet uzależnionych od alkoholu w Polsce niebezpiecznie wzrasta, zmienia się (co jest zmianą na plus) podejście osób uzależnionych od alkoholu w naszym kraju, którzy otwarcie przyznają się do własnych problemów alkoholowych i do leczenia tej choroby. Jak wynika z raportu WHO z roku 2019, problem alkoholowy (według wskaźnika spożycia alkoholu na osobę) dotyka całą Europę; nasz kontynent z powodu alkoholizmu cierpi najdotkliwiej ze wszystkich kontynentów.

Bożena Smorczewska–Mickiewicz, PhD Student, Faculty of Economics, Finance and Management, University of Szczecin, Institute of Economics and Finance, e-mail: bozenasmickiewicz@wp.pl

Ecology in economics using the example of Green startups

The irreversible processes occurring in the Earth system (including biosphere, climate and society), which are progressing faster than we expected, are driving the search for innovative solutions in the field of green transformation. Unless humanity accelerates action to mitigate the effects of climate change, it will lead to the death of parts of the planet and civilization as we know it. "The climate crisis is a race we are losing, but one we can win" [Antonio Guterres, 2019]. The pressure on business to protect the environment is exerted on the one hand by institutions and regulations (EU, national), and on the other by growing public awareness. Consumers attach great importance to thoughtful and ecological choices, so companies try to create innovative solutions. For the same reason, Venture Capital funds focus on business creating pro-ecological solutions, and traditional energy companies undertake the process of energy transformation. Particularly noteworthy in this context are companies that take advantage of both the economic and civilizational sense of green transformation. Examples include Green startups that combine sustainable and green business with practical and innovative solutions to social and environmental problems. Whatever the business focus of Green startups, they put ecology first and emphasize their positive impact on the environment.

The subject of this paper is to consider the impact of green transformation on economics. It is hypothesized that Green startups are society's response to the need for environmental protection. The indicated problem was approached by describing Green technology, Green entrepreneurship and Green startups. The method of systematic review of domestic and foreign literature was used to describe the phenomena, theories and concepts. The value of the chapter is to identify Green startups, analyze the added value created by Green startups, and gather information for research for researchers interested in Green startups.

Keywords: Ecoinnovation, Green tech, Green entrepreneurship, Green startups.

Łukasz Sołowiej, Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku

Problematyka konstrukcji prawnej wynagrodzenia zasadniczego sędziego

Problematyka konstrukcji prawnej wynagrodzenia zasadniczego sędziego kształtuje się odmiennie od klasycznie przyjętych zasad wynagradzania społeczeństwa polskiego, wynikających zarówno z kodeksu pracy, jak i innych szczegółowych regulacji. Autor przedstawiając niniejszy temat omówi poszczególne podstawy prawne dt. wynagrodzenia zasadniczego sędziego, ze wskazaniem metodyki jego obliczania uwzględniającej stopień służbowy sędziego. Zostanie zwrócona uwaga na cechy charakterystyczne konstrukcji prawnej wynagrodzenia sędziego oraz mechanizmy waloryzacyjne. Następnie autor przejdzie do omówienia konstrukcji prawnej dodatków do wynagrodzenia sędziego i możliwych nagród, składających się na finalną kwotę otrzymanej należności. Wskazane zostaną również różnice między podstawą oraz sposobem obliczania wysokości urlopu, a klasycznie przyjętą konstrukcją urlopu wypoczynkowego i chorobowego. W ostatniej kolejności autor przejdzie do omówienia wniosków i dokona oceny przyjętych regulacji prawnych.

Bibliografia:

1. J. Stelina, 3.2. Zakres podmiotowy stosunków pracy osób pełniących funkcje organów państwa [w:] Stosunki pracy osób pełniących funkcje organów państwa, Warszawa 2016.
2. K. Gonera, 5. Wynagrodzenie [w:] Pozycja ustrojowa sędziego, red. R. Piotrowski, Warszawa 2015.
3. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2072 z późn. zm.).

Maria Stępień

Dopuszczalność wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego

W artykule omówione zostaną zagadnienia związane z dopuszczalnością wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Głównym tematem będzie szczegółowe omówienie przesłanki, która musi zostać spełniona przed wniesieniem skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, mianowicie obowiązek wyczerpania środków zaskarżenia, jeżeli służyły one skarżącemu przed organem właściwym w sprawie. Zaprezentowany zostanie cel tej instytucji oraz problemy jakie wiążą się z tą przesłanką. Druga część artykułu poświęcona zostanie tematowi zbiegu dróg postępowania administracyjnego i sądowo-administracyjnego. Zaprezentowane zostaną dwa układy kontroli administracyjnej oraz szczególne sytuacje związane ze zbiegiem postępowania administracyjnego oraz sądowo-administracyjnego. W artykule poddano analizie przepisy obowiązującego prawa, jak i nawiązano do historycznych unormowań, dodatkowo odwołano się do regulacji prawa unijnego. Artykuł prezentuje stanowiska doktryny oraz zawiera przegląd orzecznictwa zawiązanego z prezentowaną tematyką.

Maja Zielińska, Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie,
Wydział Nauk Pedagogicznych, Zakład Terapii Pedagogicznej

Opiekun naukowy: dr hab., prof. APS Ewa Kulesza

Terapia ręki jako metoda wspomagająca naukę pisania u dzieci w wieku wczesnoszkolnym

Umiejętność pisania stanowi jedną z ważniejszych kompetencji jaką uczeń powinien zdobyć kończąc edukację wczesnoszkolną. Sprawność grafomotoryczna odgrywa istotną rolę w osiągnięciu przez dziecko gotowości do nauki pisania. Niewłaściwie stymulowana i bagatelizowana, może stać się źródłem wielu niepowodzeń szkolnych, a w konsekwencji powodować frustrację, lęk i wycofanie u młodego człowieka.

Osiągnięcie gotowości do nauki pisania jest procesem długotrwałym i przebiegającym wieloetapowo. Estetyczne, czytelne kreślenie liter wymaga od dziecka dużego wysiłku i systematycznego treningu grafomotorycznego. Opanowanie techniki pisania oprócz indywidualnego rozwoju dziecka, zależne jest od wielu czynników, m.in. ogólnej sprawności ruchowej, motoryki małej, koordynacji wzrokowo – ruchowej, kontroli posturalnej, percepcji wzrokowej i słuchowej, lateralizacji, orientacji w schemacie ciała i przestrzeni.

Z roku na rok zauważalna jest tendencja wzrostowa uczniów przejawiających problemy w nauce pisania. Zjawisko to powoduje liczne niepowodzenia szkolne. Naprzeciw powyższym trudnościom wychodzi program terapii ręki jako metoda stymulująca całościowy rozwój dziecka.

Celem referatu jest zaprezentowanie modelu terapii ręki oraz przedstawienie efektów terapii w usprawnianiu funkcji percepcyjno-motorycznych u dzieci w wieku wczesnoszkolnym w kontekście umiejętności pisania.

NAUKI ŚCISLE, TECHNICZNE ORAZ INŻYNIERYJNE

Adam Sitkowski, Firma BELMAR sp. Z o.o.

Zautomatyzowana linia nalewczą mediów o własnościach wybuchowych i żrących

Firma BELMAR sp. z o.o. wykonuje zautomatyzowane linie nalewcze do napełniania pojemników o pojemności od 60 do 1000 litrów mediami wybuchowymi lub żrącymi.

W skład linii nalewczej wchodzi:

- Ramie wsięgnika złożonego z dwóch ram pospawanej konstrukcji stalowej zamontowanej do konstrukcji mocowania do podłoża lub słupa nośnego. Konstrukcja jest wyposażona rolki prowadzące, listwę odbojową, lancę nalewową, siłowniki napędu pneumatycznego, instalacje elektryczne i pneumatyczne połączone z szafkami sterowniczymi.
- System wizyjny pozycjonowania ramienia wsięgnika umożliwia precyzyjne naprowadzania ramienia wsięgnika, aby końcówka nalewczą trafiała do otworu wlewowego pojemnika.
- Urządzenie nalewczne, które umożliwia odmierzenie i wlanie do pojemnika ściśle określonej ilości medium z założoną dokładnością.

Urządzenie zawiera część mechaniczną, elektryczną zasilania i sterowania, układ pneumatyczny.

W skład urządzenia nalewczego wchodzi:

- System dozowania z systemem uszczelnień umożliwia odmierzenie określone ilości medium zapewniający szczelność układu nalewczego.
 - System podłączenia do instalacji zewnętrznej zbiorników medium do nalewania.
 - System odpowietrzania i system odkroplenia.
 - System napędowy zaworu nalewczego.
 - System mocowań do ramienia wsięgnika umożliwiający szybki montaż.
- Urządzenie ważące pojemniki wchodzi w skład linii transportowej i składa się z wagi platformowej połączonej

z monitorem dotykowym oraz szafką systemu dozowania.

- Linia transportowa służy do transportowania palet z pojemnikami do napełnienia, składa się z konstrukcji nośnej rolek napędowych, łańcuchów oraz elementów napędu i sterowania.

Karolina Dubiel, Wydział Inżynierii Procesowej i Ochrony Środowiska

Usuwanie barwników na materiałach pochodzenia naturalnego

Ze względu na wysokie koszty pozyskania adsorbentów klasycznych używanych na dużą skalę oraz ich desorpcji, dąży się odnajdowania alternatyw. Poszukuję się materiałów wykazujących dobre właściwości sorpcyjne, ale również były opłacalne finansowo, łatwo dostępne oraz nie powodowały szkód dla środowiska. Coraz częściej wykorzystywane są sorbenty pochodzenia roślinnego, ponieważ po przeprowadzonym procesie mogą w łatwy sposób ulec biodegradacji nie powodując szkód dla otoczenia. Swoje właściwości sorpcyjne zawdzięczają celulozie, która występuje w ich budowie. Prowadzi się badania wykorzystujące naturalne materiały w procesach oczyszczania wody i ścieków przemysłowych. Praca analizuje badania usuwania barwników na materiałach pochodzenia naturalnego.

Aleksandra Kalwik MSc Eng., Department of Technology and Automation,
Faculty of Mechanical Engineering and Computer Science, Czestochowa University of
Technology

Influence of ageing processes in natural conditions on changes in physical and structural properties of selected polymeric materials

Under the influence of ultraviolet radiation, the structural stability of the materials is disturbed mainly on the surface, which has a significant impact on mechanical, optical and rheological properties. The aim of the work is to investigate the thermomechanical and structural properties of thermoplastics. The parts obtained by the injection moulding process were exposed to the weather conditions for a period of 10 years. Reference samples and natural weathering samples were investigated using thermogravimetric and dynamic mechanical analysis. Analysis of the results revealed changes in the range of the storage modulus, tangent of mechanical loss angle and loss of mass. The analysis of the obtained results allows concluding that ageing under natural conditions influences the changes of properties of selected polymeric materials to varying degree, depending on their morphology.

mgr inż. Aleksandra Kalwik, Katedra Technologii i Automatyzacji, Wydział Inżynierii Mechanicznej i Informatyki, Politechnika Częstochowska

Wpływ temperatury wygrzewania na zmiany właściwości wyprasek z blendy PC/ABS

Organiczny charakter materiałów polimerowych może powodować niestabilność materiału, a nawet ich rozkład w różnych warunkach. Czynniki takie jak ciepło czy wysoka temperatura mogą prowadzić do degradacji materiałów polimerowych. W niniejszej pracy podjęto próbę zbadania wpływu starzenia termicznego na zmiany cech fizyko-mechanicznych z wykorzystaniem analizy termicznej dynamicznych właściwości mechanicznych (DMTA) oraz stabilności termicznej amorficznego materiału polimerowego. Próbki wytworzone metodą wtrysku poddano procesowi wygrzewania w temperaturze 90 °C przez okres 5000 godzin. Badania przeprowadzono na próbkach odniesienia i poddanych procesowi starzenia termicznego. Za pomocą analizy termogravimetrycznej określono również ubytek masy próbki w funkcji czasu podczas procesu wygrzewania. Wyniki przeprowadzonych badań wskazują, że starzenie termiczne w temperaturze 90 °C przyczynia się do zmian właściwości fizycznych i termicznych blendy PC/ABS, które w początkowym okresie zachodzą w warstwach wierzchnich materiału.

Joanna Marczyk, mgr inż., Marek Hebda, dr hab. inż., prof. PK, Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki, Wydział Inżynierii Materiałowej i Fizyki

Technologie druku 3D

Na przestrzeni ostatnich lat nastąpił dynamiczny wzrost rozwoju technologii wytwarzania przyrostowego. Mimo, że pojęcie druku 3D pojawiło się po raz pierwszy już w połowie lat osiemdziesiątych dwudziestego wieku, to w początkowych latach istnienia nie zakładano, że technologie addytywne zostaną wykorzystane do tak wielu innowacyjnych zastosowań. Potencjał tych metod tkwi nie tylko w możliwości wytwarzania elementów o skomplikowanej geometrii, ale również w optymalizacji łańcucha dostaw, redukując zarówno czas jak i koszty produkcji części. Technologie druku 3D, inaczej określane jako technologie wytwarzania przyrostowego, polegają na produkcji detalu metodą warstwa po warstwie na podstawie odpowiedniego modelu trójwymiarowego zaprojektowanego za pomocą oprogramowania CAD. Tak wytworzone elementy mogą stanowić doskonałą część składową gotowego produktu. Rozwój techniki spowodował wzrost wymagań stawianych częściom wykorzystywanym w różnych sektorach takich jak: medycyna, lotnictwo oraz motoryzacja. Naprzeciw tym warunkom wychodzą technologie druku 3D, które odpowiadają wyzwaniom dotyczącym produkcji precyzyjnych detali o wysokiej wytrzymałości. Ponadto, technologie przyrostowe nieustannie są doskonałe, dzięki czemu pojawiają się nowe możliwości zastosowania tych metod w wielu branżach i gałęziach przemysłu.

W referacie przedstawiono technologie należące do metod związanych m.in. z wytłaczaniem materiału, spajaniem w złożach proszkowych oraz natryskiwaniem materiału, czy natryskiwaniem wiążącym.

Joanna Marczyk, MSc, Marek Hebda, doctor habilitatus, prof. of CUT, Cracow University of Technology, Faculty of Materials Engineering and Physics

Fabrication of parts by Binder Jet 3D Printing technology

In recent years, there has been undeniable development and increased interest in the use of additive manufacturing processes to successfully produce parts applicable to various industrial sectors. Among the different techniques, the Binder Jet 3D Printing technology attracts special attention.

Binder Jetting is a method in which parts are produced using layered printing, based on a previously designed 3D model. In the 3D printing process, a powdered material (e.g. metal, ceramic or polymer) is applied layer by layer on the print bed. The powder is distributed using a special rotating roller. Then the material is selectively joined into a designed shape with a binding agent (most often it is a polymeric liquid). After the binder is applied, the powder bed is heated with a suitable electric heater in order to dry the layer. After the layer is printed, the powder bed is lowered by the layer thickness. The process then starts anew: a new layer of powder is applied and bonded together by a binder. The box with the printed parts is then heated to remove the binder and strengthen the printed parts. Thereafter, the printed parts can be removed from the powder bed by a depowdering process. The thus obtained parts are subjected to post-processing processes such as sintering or infiltration. These actions are performed to improve the mechanical properties of the printed elements.

Binder Jetting technology offers a number of advantages over conventional production methods. Among others, this method is compatible with virtually any powdered material. It enables fast and cheap production. There is no melting during printing, so the printed parts are not subjected to thermal stresses and deformations. The Binder Jet 3D Printing method has the potential to produce parts for a wide range of applications. Moreover, subsequent discoveries contribute to the continuous development of Binder Jetting technology.

Karolina Niziolek, Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki, Wydział Mechaniczny

Cyberbezpieczeństwo w przemyśle

Wraz z rozwojem technologii stosowanej w przemyśle wzrasta również ryzyko występowania zagrożeń związanych z cyberprzestrzenią. Firmy są szczególnie narażone na ataki, których głównym celem jest pozyskanie wrażliwych danych o użytkownikach, firmie bądź partnerach biznesowych. Wobec tego niezwykle ważne jest cyberbezpieczeństwo, czyli szereg zadań, których celem jest ochrona danych, sieci zasobów cyfrowych oraz działań w systemach informatycznych przed cyberatakami. Możemy wyróżnić kilka rodzajów zagrożeń, do których zaliczamy: malware, DoS/DDoS, phishing, ransomware czy ataki ATP. Wszystkie z nich mają na celu działanie na korzyść osoby trzeciej, wyłudzenie pieniędzy bądź wykradanie informacji. Aby bronić się przed atakami w cyberprzestrzeni, warto stosować odpowiednie i zaktualizowane technologie informatyczne z systemem antywirusowym oraz narzędziami szyfrującymi, zadbać o politykę i procedury bezpieczeństwa w firmie, eliminować luki w zabezpieczeniach, przyznawać uprawnienia dostępu tylko tym osobom, dla których jest to niezbędne do wykonywania ich pracy oraz edukować personel poprzez organizowanie szkoleń w zakresie cyberbezpieczeństwa. W obronie przed cyberatakami istotne jest, aby posiadać wiedzę na temat standardowego wykorzystania urządzeń, ruchu, jaki generują oraz osób, które nimi zarządzają, co pomoże we wczesnym wykryciu wszelkich anomalii. Warto zwrócić uwagę na przejrzystą oraz logiczną segmentację sieci, co także ułatwia rozpoznanie zmian. Do najważniejszych aspektów należy weryfikacja, kontrola dostępu do danych, kompleksowa ochrona i wprowadzenie wielu niezależnych poziomów zabezpieczeń, które utrudniają możliwości wystąpienia cyberataku.

Karolina Niziolek, Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki, Wydział Mechaniczny

Autonomiczne roboty mobilne w procesach produkcyjnych

Autonomiczne roboty mobilne to innowacyjne urządzenia zdolne do zmiany swojego położenia w przestrzeni (poprzez jazdę, latanie czy pływanie), które nie są ograniczone przewodami sterującymi ani zasilającymi. W procesach produkcyjnych wykorzystuje się je do transportowania palet, pojemników czy koszy logistycznych pomiędzy konkretnymi punktami zakładu. Tego typu roboty są wyposażone w lampy, kamery, czujniki i skanery, dzięki którym mogą stworzyć mapę pomieszczenia, ustalić swoje położenie oraz wykryć potencjalne przeszkody. Warto zaznaczyć, iż autonomiczne roboty mobilne nie wymagają zewnętrznej infrastruktury do nawigowania, reagują na przeszkody statyczne i dynamiczne, dostosowują swoją trasę do aktualnie panujących warunków. Ich obsługa i programowanie jest proste i intuicyjne. Za pomocą Wi-Fi oraz specjalnej aplikacji przeglądarkowej należy połączyć się z urządzeniem, a następnie kierować nim przy użyciu joysticka bądź smartfona tak, aby mógł zeskanować całe pomieszczenie. Kolejno należy wypoziomować mapę i wskazać pozycję oraz orientację robota w przestrzeni. Następnie przy użyciu funkcji logicznych, pętli oraz instrukcji warunkowych tworzy się misję, w której ustala się punkty charakterystyczne, pomiędzy którymi powinien poruszać się robot. Istnieje możliwość wskazania stref preferowanych, stref zakazanych bądź stref z ograniczoną prędkością. W przypadku miejsc potencjalnie niebezpiecznych bądź przy ograniczonej widoczności zaleca się zmniejszenie prędkości robota, aby miał odpowiednią ilość czasu na wykrycie przeszkody i reakcję. Do zalet wykorzystania autonomicznych robotów mobilnych w procesach produkcyjnych należą: bezpieczeństwo i bezkolizyjność, zwrot kosztów, optymalizacja, możliwość współpracy z innymi urządzeniami, łatwość obsługi i programowania oraz bieżąca analiza sytuacji.

NAUKI PRZYRODNICZE

Anna Porębska, e-mail: anna.por1996@gmail.com

Wybrane rośliny flory hrabstwa Cork ze szczególnym uwzględnieniem gatunków wykorzystywanych w kosmetyce

Cork jest największym hrabstwem Irlandii, położonym w południowo-zachodniej kraju, które słynie z wciąż rozwijającej się turystyki. Poza zabytkowym charakterem i miejskimi atrakcjami, uwagę zwracają malownicze krajobrazy obfitujące we florę z dominacją lasów dębowych. Na terenie hrabstwa można wyróżnić obszary charakteryzujące się różną roślinnością – rejon zatoki Nohoval Cove oraz Gougane Barra National Forest Park, gdzie dokonano badań terenowych. W niniejszej pracy opisano wybrane rośliny flory wskazanych obszarów, w szczególności zwracając uwagę na gatunki wykorzystywane w kosmetyce. Rośliny kosmetyczne są bowiem źródłem wielu cennych substancji aktywnych, które służą zarówno poprawie urody, jak i celom pielęgnacyjnym, w tym wspomaganiu leczenia niektórych schorzeń skórnych. Nierzadko występującymi, a zarazem jednymi z najczęściej wykorzystywanych związków są przede wszystkim flawonoidy, witaminy oraz sole mineralne metabolizowane między innymi przez stwierdzony zawciąg nadmorski (*Armeria maritima* (Mill.) Wild), wrzos zwyczajny (*Calluna vulgaris* (L.) Hull), lepnice nadmorską (*Silene uniflora* Roth), czy choinę zachodnią (*Tsuga heterophylla* (Raf.) Sarg.). Oznaczona flora charakteryzuje się różnorodnością gatunkową, co nie tylko urozmaica irlandzki krajobraz, ale także stwarza możliwości poszukiwania coraz to nowych gatunków użytkowych, w tym wykorzystywanych w przemyśle kosmetycznym.

NAUKI HUMANISTYCZNE ORAZ TEOLOGICZNE

Roksana Czuba, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji, Katedra Historii, Norm Ogólnych, Prawa Sakramentów i Instytutów Życia Konsekrowanego, Al. Raławickie 14, 20-950 Lublin, e-mail: roksana.czuba@o2.pl

Podmioty odpowiedzialne za misyjną działalność w Kościele łacińskim

Niniejszy artykuł ma na celu przybliżenie tematyki dotyczącej misyjnej działalności Kościoła. Praca opiera się na dokumentach Kościoła, nauczaniu Soboru Watykańskiego II, nauczaniu papieży, Kodeksie Prawa Kanonicznego 1983 roku oraz innych dokumentów. Przedstawione zostały podmioty odpowiedzialne za koordynację misyjnej działalności Kościoła, rolę świeckich w tym udziale a także osoby duchowne, które mają w tym największy wkład.

Artykuł przedstawia podmioty odpowiedzialne za działania misyjne. Prymat stanowi Biskup Rzymu, który jako Zwierzchnik Kościoła Katolickiego i następca Świętego Piotra szczególnie dba o misyjne posłannictwo poprzez liczne pielgrzymki po świecie wraz z Kolegium Biskupów. Zobowiązani do misyjnej posługi są także biskupi i poszczególni kapłani, którzy mają jednoczyć Kościół Katolicki, nieść słowo Boże poprzez Ewangelię i rozkrzewiać wiarę. Wsparciem i pomocą dla biskupów i kapłanów są osoby konsekrowane, które poprzez śluby zakonne poświęcają się na służbie Bogu i bliźniemu. Ważną rolę w posłudze misyjnej odgrywają osoby świeckie, katecheci, rodziny, które poprzez modlitwę, dobro, pomoc i wiele innych dają świadectwo życia w Ewangelii.

W pracy posłużono się takimi metodami jak: prawno – porównawczą, dogmatyczną oraz analityczną. W pracy uwzględniono również wybitnych kanonistów. Powoływano się między innymi na Tadeusza Pawluka, Jana Górskiego, Sylwestra Kasprzaka i wielu innych. Praca zawiera również odwołania do najważniejszych dokumentów odnoszących się do misyjnej działalności Kościoła.

Stanisław Młynarski, mgr-lic., Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego,
e-mail: poldek34@gmail.com

Małżeństwo jako najpierwotniejszy sakrament w ujęciu Jana Pawła II

Małżeństwo w ujęciu Księgi Rodzaju (por. Rdz 1. 27-28), jest wspólnotą między mężczyzną a kobietą w której realizuje się ich człowieczeństwo. Wyłania się ono na kartach Księgi rodzaju już na samym początku dziejów człowieka jako wspólnota która jest znakiem relacji między osobami Trójcy Świętej – w obrazie podobieństwa do Stwórcy. Prawda o człowieku jaka zostaje przedstawiona w Księdze Rodzaju, wskazuje na to, że człowiek jest obrazem Boga, który bytuje w doskonałej Komunii między osobami Trójcy Świętej, dlatego dopiero po pojawieniu się kobiety pierwszy mężczyzna wydaje okrzyk „kość z moich kości, ciało z mego ciała”. Zatem aby człowiek mógł być widzialnym obrazem Boga w widzialnym świecie, musi wyrażać widzialny obraz tej komunii we wspólnocie osobowej. I właśnie dlatego Bóg stworzył człowieka jako mężczyznę i kobietę, by ta niewidzialna Boska komunია między osobami Trójcy Świętej, mogła być przeniesiona w świat widzialny.

W tym kontekście właśnie małżeństwo mężczyzny i kobiety jest najpierwotniejszym sakramentem, nie w znaczeniu, że jest pierwszym w ujęciu ważności lub chronologii siedmiu sakramentów, ale w tym, że ono od samego początku objawia Boga w Trójcy Świętej, określającego siebie jako Komunia Osób a nie jednostka.

Celem artykułu jest przedstawienie związku pierwotnego sakramentu stworzenia mężczyzny i kobiety w kontekście Odkupienia oraz relacji Chrystusa do Kościoła, jako wzoru dla relacji małżeńskiej. Innymi słowy, tekst ten próbuje ukazać w jaki sposób relacja Chrystusa z Kościołem ukazuje tajemnicę małżeństwa między mężczyzną i kobietą, a małżeństwo między mężczyzną a kobietą, pozwala zrozumieć relację między Chrystusem a Kościołem.

Stanisław Młynarski, mgr-lic., Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego,
e-mail: poldek34@gmail.com

Małżeństwo sakramentalne jako sakrament Nowego Przymierza i skuteczna droga do świętości

Wiele wieków upłynęło aby Kościół Katolicki zaliczył w poczet świętych parę małżeńską. Miało to miejsce 18 października 2015 roku, a byli to: Zelia i Ludwik Martin – rodzice św. Teresy od Dzieciątka Jezus.¹ Dotychczas można było odnieść wrażenie, że małżeństwo nie było doceniane jako powszechna droga do świętości lecz jeśli ktoś został już ogłoszony świętym żyjąc w związku małżeńskim, to raczej został pomimo małżeństwa niż dzięki niemu.

Po Soborze Watykańskim II który dowartościował rolę świeckich w Kościele, dowartościowano także samo małżeństwo w kontekście drogi do świętości. Była to także zasługa Jana Pawła II, który sam uczestniczył w pracach soborowych ale temat małżeństwa i rodziny stanowił rdzeń jego posługiwania.

Celem artykułu jest ukazanie małżeństwa jako drogi do świętości a więc tego sakramentu który sam w sobie do niej prowadzi, a nie „pomimo”, oczywiście w ujęciu nauczania Jana Pawła II.

¹ <https://milujciesie.pl/zelia-i-ludwik-martinowie-swieci-malzonkowie.html> - dostęp z dn. 06.06.2022.

Zofia Potakowska, mgr, Uniwersytet Łódzki

The phenomenon of George Lilanga's art, how to achieve international fame thanks to luck and hard work

My proposal today is just a moment of attention devoted to contemporary art in Tanzania. George Lilang's painting, using the universal language of beauty and the pleasure resulting from its reception, will tell us the story of a man who had extraordinary talent and happiness.

The artist, self-taught, unaware to the end of his own abilities, initially worked as a night watchman in Nyumba ya Sanaa, where one day a nun who ran the center noticed his talent and decided to turn from a low-level employee to an artistic workshop organized in the Cultural Center, which until then served as his workplace. This one moment completely changed the fate of Lilanga, who soon turned from a low-level employee into a world-renowned artist.

Walter Rachwalik, mgr-lic., Uniwersytet Opolski

Św. Ojciec Pio z Pietrelciny (1887 – 1968) – mistyk kompletny

Włoski kapucyn, powszechnie znany stygmatyk, doświadczył również licznych fenomenów mistycznych, które niezwykle dynamicznie oddziaływały na świadków tych spektakularnych zjawisk, a w wielu przypadkach miały decydujący wpływ na ożywienie ich życia religijnego. Spośród łask nadzwyczajnych w doświadczeniach Ojca Pio miały miejsce mistyczne stany ekstatyczne, lewitacja, bilokacja, labilność, znikanie, niewidzialność, dar łez, pożar miłości, długotrwała bezsenność, wstrzymanie się od wszelkich pokarmów czy napojów oraz emanacja świetlna i wonna, przebicie serca, stygmaty niewidzialne i widzialne, dar prorokowania i przywidywania przyszłych wydarzeń, czytanie w sercach, czynienia cudów, spotkania i rozmowy z Jezusem, Jego Matką, z aniołami (z dopustu Boga także upadłymi), ze świętymi i z duszami czyśćcowymi. W przypadku św. Ojca Pio, jak wykazują zebrane opisy świadków, charyzmaty te uzewnętrzniały się wielokrotnie, a nierzadko w jednym wydarzeniu było ich kilka.

Walter Rachwalik, mgr-lic., Uniwersytet Opolski

Abp Romuald Jałbrzykowski - ukryty sługa Jezusa Chrystusa, Króla Miłosierdzia. – pasterz mistyków wileńskich

W ponad 2000-niej historii Kościoła nigdy nie brakowało biskupów, których heroiczna postawa pasterska połączona z ich osobistą świętością znalazła uznanie w ich beatyfikacji i kanonizacji. Znajdziemy w ich szeregach także takich, którzy nie doczekali się wyniesienia do chwały ołtarzy, a ich życie pomnożyło dobro duchowe Kościoła. Ich zasługi znajdują uznanie w pamięci wiernych. Po ich śmierci okazywało się, jak wielkich dzieł duchowych Bóg dokonał przez ich ukrytą ofiarę.

Do ich grona należy arcybiskup Romuald Jałbrzykowski (1887-1955), jeden spośród kapłanów związanych z diecezją łomżyńską. Zasadniczo przy opisie jego życia podkreślana jest jego rzetelność w wypełnianiu typowych, widocznych na zewnątrz obowiązków pasterskich. Jednakże na tym nie kończy się świat jego zasług. Okazuje się, że w okresie od 1926 do 1942 roku, gdy mógł swobodnie wypełniać obowiązki metropolity wileńskiego, na terenie Wilna przebywały, ukryte przed światem, trzy polskie mistyczki, zakonnice: sługa Boża, stygmatyczka s. Wanda Boniszewska (1907-2003), kandydatka na ołtarze, apostołka Króla Miłosierdzia s. Helena Majewska (1902-1967), sekretarka Króla Miłosierdzia św. s. Faustyna Kowalska (1905-1938), oraz znany ze swej działalności na rzecz rozpowszechniania dzieła Miłosierdzia Bożego, spowiednik s. Faustyny i s. Heleny, doktor teologii, bł. ks. Michała Sopoćko (1888-1975), oraz sługa Boży ks. Wincenty Kluczyński (1847-1917).

Dariusz Skonieczko, Szkoła Doktorska Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Łódzkiego

Kult Mami Wata jako przykład implementacji kultury europejskiej w Afrykańskich wierzeniach

Kult Mami Wata występujący na terenie Afryki Zachodniej opiera się na wierze w istotę wiodącą ludzi na manowce w zamian za dobra doczesne. Jego ideologiczne jak i wizualne korzenie drzeią w początkach kontaktów Europejczyków z Afrykanami. Wizerunek syreny zaczerpnięty najprawdopodobniej z kształtu portugalskich galeonów żywo wpisuje się w trudną historię wzajemnych kontaktów.

Zjawisko to związane jest z kultem duchów drzeiących w buszu choć w tym przypadku bardziej w wodzie. Mami wata można bowiem i trzeba przetłumaczyć jako – „mama woda” jest to w zasadzie zły duch, który ma na celu rozerwanie więzi społecznych. Mówi się, że jej czciciele w zamian za bogactwo i powodzenie atryalnie płacą rozbiciem małżeństw i nieszczęściem dzieci. Mami Wata to jednak duch podstępny bo zazwyczaj pozbawia swoich czcicieli życia lub zdrowia.

NAUKI MEDYCZNE, ZDROWIU I ŻYWIENIU CZŁOWIEKA

Natalia Białoń¹, Michał Trzęsicki¹, Mikołaj Górka², Anna Dolińska¹

¹Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach Wydział Nauk o Zdrowiu w Katowicach

²Centrum Medycyny Doświadczalnej Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach

e-mail: natalia_bialon@interia.pl

Jak uczy się mózg?

Wykorzystanie testów behawioralnych w mechanizmach pamięci i uczenia się. Pojęcie behawioru zwierząt określa neurobiologiczne mechanizmy zachowania zwierząt jak i ich struktury oraz funkcje. Najczęściej wykorzystywanym do badań modelem zwierzęcym są myszy laboratoryjne. Stosując testy behawioralne, możliwa staje się obserwacja ich behawioru, czyli złożonego systemu zachowania. Testy te są w ciągłym stopniu doskonalone, oparte są na odruchach warunkowych, głównie instrumentalnych. Na zachowanie zwierząt może wpływać temperatura, wiek osobnika, pora roku, pora dnia czy płeć. Jednym z najczęściej wykorzystywanych testów behawioralnych jest labirynt wodny Morrisa, opracowany przez Richarda Morrisa w roku 1981, który bada procesy zapamiętywania i uczenia się a także służy do oceny deficytów pamięci. Wyróżnia się także testy: labirynt ramion promienistych, test biernego unikania, labirynt Y-kształtny, test rozpoznawania nowego obiektu, czy klatkę Skinnera. Proces uczenia się jest procesem poznawczym, w którym dochodzi do powstania nowych, bądź modyfikacji istniejących już elementów zachowania zwierzęcia. Dochodzi do zmian w układzie nerwowym i tworzone są ślady pamięciowe - engramy. Z procesem uczenia się nieodłącznie wiąże się pamięć. Istotnym mechanizmem neuronalnym jest długotrwałe wzmocnienie synaptyczne (LTP, z ang. Long-term potentiation). Zjawisko długotrwałego wzmocnienia synaptycznego zostało odkryte w hipokampie, czyli części mózgu odpowiedzialnej za pamięć długotrwałą.

Słowa kluczowe: testy behawioralne, pamięć, hipokamp, LTP, zwierzęta laboratoryjne.

Anna Bielińska, Wydział Farmaceutyczny, Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Magdalena Kędzior, Kolegium Zarządzania, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie

Klaudia Jakus, Wydział Farmaceutyczny, Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Dieta w alergiach pokarmowych

Liczba osób zmagających się z alergią pokarmową na całym świecie stale rośnie. Choroba ta przeważnie pojawia się już w dzieciństwie. Objawia się wystąpieniem reakcji alergicznej w wyniku zjedzenia składnika pożywienia, którego organizm nie toleruje. Dochodzi do tego zazwyczaj już kilka minut po spożyciu uczulającego alergenu. Najczęstsze objawy alergii pokarmowej to pokrzywka, biegunka, obrzęki oraz wzdęcia.

Cel pracy: Celem naszej pracy jest ukazanie problemu alergii pokarmowej i wskazanie możliwych sposobów radzenia sobie z nią poprzez szczególny rodzaj diety - dietę eliminacyjną.

Materiały i metody: W trakcie przygotowywania referatu dokonano przeglądów podręczników akademickich zawierających informacje na temat diety eliminacyjnej w alergiach pokarmowych, a także skorzystano z bazy Google Scholar w celu uzupełnienia treści o stosowne artykuły naukowe.

Wnioski: Do najczęstszych alergenów wywołujących alergię pokarmową należą jajka, mleko krowie, ryby i owoce morza, orzechy, seler, pomidor, przyprawy, zboża, soja oraz cytrusy. Najskuteczniejszą metodą leczenia alergii pokarmowej jest dieta eliminacyjna. Powinna być ona odpowiednio zbilansowana tak, by mimo eliminacji części produktów, dostarczać organizmowi wszystkich potrzebnych składników odżywczych i witamin. Przed rozpoczęciem stosowania takiej diety warto udać się do lekarza, a także skorzystać z konsultacji z dietetykiem, który pomoże w doborze diety dostosowanej do indywidualnych potrzeb.

Magdalena Sokół-Czerwonka, mgr farm., Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego

Sekrety alkowy starożytnych Rzymian, czyli tajemnicze silphium

Silphium is a plant extremely popular in the ancient world, especially in the circle of Greco-Roman culture, due to its health-promoting and, above all, contraceptive properties. Its special status was emphasized by numerous references in the medical literature of those times, above all in the works of such authors as Dioscorides, Celsus, and above all the *Gynecology* of Soranus of Ephesus, as well as by the image of the plant on sculptures and coins, often in a specific context. Due to a number of factors, such as irresponsible management in relation to the harvest of the plant, climatic changes or problems with its cultivation in areas other than its native Cyrenaica caused, significantly recorded in the culture, a decline in the number of specimens of *silphium*, considered as its official extinction. In modern times, the scientific world proposed new species, which were supposed to be the original *silphium*, surviving the adverse conditions of the end of antiquity, or related species with similar properties, but many times such attempts ended in failure, due to, inter alia, poisonous properties of the plant. Among them *Ferula tingitana* L. is a promising and until now recognized as a very closely related species. The 21st century brought the results of Turkish scientists who distinguished another species as a potential surviving silphium — *Ferula drudeana* Korovin, which has been subjected to detailed phytochemical and phytopharmacological analysis. The present work is intended as a review of the current knowledge of *silphium* of ancient times, its use and efficacy, the attempts to find this species carried out in modern times, and the present-day properties of the most promising species of the family *Ferulaceae*.

Julia Jagiela, Natalia Kachnic, Kinga Żmuda, SKN Dermatologii, Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum

Opiekun naukowy: dr. hab. n. med. Andrzej Jaworek

Toczeń odmrozinowy a „covid toes” w przebiegu zakażenia wirusem sars-cov-2-podobieństwa i różnice

Wstęp: Toczeń odmrozinowy jest rzadką postacią tocznia skórniego. Choroba ta ma niewyjaśniony patomechanizm. Zmiany skórne występujące w tej chorobie to czerwono-niebieskie grudki, guzki albo blaszki, najczęściej na palcach stóp, bądź rąk. Zmiany te pojawiają się w wyniku ekspozycji na zimno. W czasie trwania epidemii wirusa SARS-COV-2 zaobserwowano występowanie różnych zmian skórnych. Jedne z nich bardzo przypominały te występujące w toczniu odmrozinowym-„covid toes”. Najczęściej występują u młodych osób i mogą być one jedynym objawem zakażenia wirusem.

Cel: Celem naszej pracy było porównanie ze sobą zmian skórnych występujących w toczniu odmrozinowym, a „covid toes” mogących występować u pacjentów przy zakażeniu wirusem SARS-COV-2

Materiały i metody: W naszej pracy przeglądowej opieraliśmy się na przeglądach systematycznych i opisach przypadków.

Wyniki i wnioski: Wyniki naszej pracy pozwoliły nam ustalić podobieństwa i różnice między zmianami występującymi w toczniu odmrozinowym, a „covid toes”. Podobieństwa dotyczą lokalizacji zmian. W obu przypadkach występują głównie na stopach, a w toczniu odmrozinowym również na dłoniach. Czynnikiem, który rozróżnia te zmiany jest ekspozycja na zimno. W toczniu odmrozinowym zmiany powstają w wyniku ekspozycji na zimno, natomiast w „covid toes” nie wpływa ono na pojawienie się zmian. Obraz histologiczny zmian skórnych występujących w toczniu odmrozinowym i „covid toes”, jest po części podobny ze względu na obecność nacieku limfocytarnego w obu typach zmian. Jednakże w „covid toes” dodatkowo obecny jest obrzęk skóry oraz ogniskowa zakrzepica. Patofizjologia zmian w toczniu odmrozinowym i „covid toes” nie jest znana. Ważne jest, aby w przypadku zaobserwowania u pacjenta zmian typu „covid toes” być ostrożnym, gdy test PCR albo test na obecność antygenów wirusa wyjdzie ujemny, ponieważ może być to fałszywie ujemny wynik. Zarówno toczeń odmrozinowy jak i „covid toes” wymagają dalszych badań w celu wyjaśnienia dokładnej patofizjologii ich powstawania.

Klaudia Jakus, Wydział Farmaceutyczny, Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Magdalena Kędzior, Kolegium Zarządzania, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie

Anna Bielińska, Wydział Farmaceutyczny, Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Preparaty stosowane w przeroście gruczołu krokowego oraz zaburzeniach miesiączkowania

Łagodny przerost gruczołu krokowego dotyka niemal 90 % mężczyzn po 70 roku życia. Jest on skutkiem zmian w gospodarce hormonalnej dojrzałego mężczyzny w wyniku, których dochodzi do rozrastania się oraz zaciskania cewki moczowej poprzez gruczoł krokowy. W ten sposób dochodzi do zaburzeń w oddawaniu moczu. Zaburzenia miesiączkowania są częstym objawem hormonalnym oraz czynnościowym nieprawidłowości występujących w organizmie kobiety. Mogą mieć one postać pierwotnego lub wtórnego zaniku miesiączki. Leczenie zazwyczaj obejmuje terapię hormonalną.

Cel: Celem naszej pracy jest ukazanie problemu przerostu gruczołu krokowego u mężczyzn oraz zaburzeń miesiączkowania u kobiet poprzez zastosowanie odpowiednich preparatów medycznych z surowcami roślinnymi.

Materiały i metody: Podczas przygotowywania prezentacji dokonano przeglądów podręczników do farmakognozji zawierających informacje odnośnie preparatów z surowcami roślinnymi stosowanych na podane schorzenia. Zastosowano również informacje z Google Scholar w celu uzupełnienia treści o odpowiednie artykuły naukowe.

Wnioski: Głównym składnikiem preparatów stosowanych na przerost gruczołu krokowego jest fitosterol, który zawierają takie preparaty jak: fitoprost oraz prostamol UNO. Roślinami stosowanymi w tym schorzeniu są m.in. owoc palmy sabalowej oraz korzeń pokrzywy zwyczajnej. W zaburzeniach miesiączkowania głównymi stosowanymi roślinami są m.in. ziele tasznika pospolitego oraz ziele krwawnika, które występują w takich preparatach jak hemorigen femina

Natalia Kachnic, Julia Jagiela, Kinga Żmuda, SKN Dermatologii, Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum

Opiekun naukowy: dr hab. n. med. Andrzej Jaworek

Atopowe zapalenie skóry w wieku podeszłym- przegląd literatury

Wstęp: Atopowe zapalenie skóry (AZS) to przewlekła dermataza zapalna. Wielokrotnie towarzyszą jej inne choroby z kręgu atopii tj. astma, alergiczny nieżyt nosa, czy alergiczne zapalenie spojówek. Ze względu na wiek chorych wyodrębnia się 3 klasyczne postaci choroby: AZS typu noworodkowego (0-2 lata), AZS typu dziecięcego (2-12 lat), AZS dorosłych (>12 r.ż.). Z uwagi na odmienny obraz kliniczny pacjentów w wieku podeszłym (>60 r.ż.) coraz częściej podnosi się potrzebę wyodrębnienia tej grupy.

Cel: Celem naszej pracy przeglądowej była charakterystyka epidemiologii, patobiologii i odmiennego obrazu klinicznego pacjentów w wieku podeszłym chorujących na AZS.

Materiały i metody: W naszej pracy przeglądowej opierałyśmy się przeglądach systematycznych oraz pracach oryginalnych.

Wyniki i wnioski: Wyniki badań jasno wskazują, że negatywny wpływ AZS na jakość życia pacjentów w wieku podeszłym jest większy niż wśród osób młodszych, a osoby starsze rzadziej osiągają całkowitą remisję choroby. Stąd leczenie AZS wieku podeszłego bardzo często kontynuowane jest aż do śmierci pacjenta. Przegląd literatury pozwala także wyciągnąć kilka istotnych wniosków dotyczących postępowania w u pacjentów powyżej 60 r.ż., ważnych z punktu widzenia praktyki klinicznej. Przede wszystkim, niezbędna jest diagnostyka różnicowa obejmująca szczególnie częste (reakcje polekowe, przewlekła idiopatyczna erytrodermia) bądź poważne (chłoniaki skóry) choroby. Z kolei podejmując decyzje terapeutyczne należy uwzględnić szereg ograniczeń ze strony pacjenta (mniejsza sprawność utrudniająca stosowanie leków miejscowych, trudności logistyczne stanowiące przeszkodę w stosowaniu np. fototerapii, obecność chorób towarzyszących, które nie tylko mogą ograniczać włączanie leków działających ogólnoustrojowo jak na przykład w przypadku przewlekłej niewydolności nerek, lecz także same w sobie wpływać na compliance pacjenta, jak w przypadku zespołów otępiennych) i dobierać możliwie najłatwiejsze w użyciu metody leczenia, zapewniając przy tym możliwie największą poprawę jakości życia pacjenta.

Magdalena Kędzior, Kolegium Zarządzania, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie

Anna Bielińska, Wydział Farmaceutyczny, Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Klaudia Jakus, Wydział Farmaceutyczny, Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Surowce stosowane w podwyższonym poziomie cholesterolu w celu poprawy stosunku LDL/HDL

Zbyt wysokie stężenie cholesterolu we krwi staje się coraz poważniejszą przyczyną schorzeń na świecie, przyczyniając się do powstawania miażdżycy, choroby wieńcowej, udaru mózgu i wielu innych chorób. Według statystyk występuje u około 60% dorosłych Polaków. Na rynku jest dostępne wiele preparatów na bazie surowców roślinnych, które wykazują dobroczynne działanie poprawiające stosunek frakcji LDL/HDL cholesterolu we krwi.

Cel pracy: Celem naszej pracy jest przedstawienie naturalnych surowców stosowanych w preparatach leczniczych w celu poprawy stosunku cholesterolu LDL/HDL we krwi oraz wskazanie dobroczynnych właściwości tych surowców.

Materiały i metody: Podczas przygotowywania pracy dokonano przeglądu literatury naukowej poruszającej zagadnienie cholesterolu oraz surowców naturalnych stosowanych w celu poprawy stosunku LDL/HDL we krwi. Dokładnie i skrupulatnie dokonano również przeglądu baz danych Google Scholar w celu znalezienia aktualnych informacji.

Wnioski: Na podstawie przestudiowanych materiałów można stwierdzić, że istnieje w przyrodzie wiele surowców roślinnych wykazujących właściwości regulujące poziom cholesterolu we krwi. Są to między innymi: owoc ostropestu plamistego, owoc aronii, owoc porzeczki czarnej, olej z nasion wiesiołka dwuletniego, olej z lnu pospolitego czy siemię lniane. Ich właściwości polegają przede wszystkim na zmniejszeniu syntezy cholesterolu, zmniejszeniu stężenia cholesterolu całkowitego i frakcji LDL we krwi, obniżeniu ciśnienia krwi i zmniejszeniu stresu oksydacyjnego komórek wątroby i całego organizmu.

Agnieszka Kozdroń, mgr, Katedra i Zakład Fizjologii, Wydział Nauk Medycznych w Katowicach, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Ferroptoza w chorobach neurodegeneracyjnych

Ferroptoza pod względem odkrycia stanowi najnowszy i najsłabiej poznany mechanizm śmierci komórki. Podobnie jak apoptoza, nekroza, nekroptoza i autofagia, związana jest z ustaniem czynności biochemicznych komórki. Jej efekty są nieodwracalne. Cechami charakterystycznymi ferroptozy są: zmniejszona objętość mitochondrium w komórce, zwiększona gęstość błony mitochondrialnej, prawidłowa wielkość jądra, nienaruszona struktura błony komórkowej, która pozbawiona jest pęcherzy i brak kondensacji chromatyny. Ferroptoza jest oksydacyjnym mechanizmem śmierci komórki. Wprowadzenie komórki na szlak ferroptotyczny ma miejsce tylko przy udziale wielonienasyconych długołańcuchowych kwasów tłuszczowych (ang. Polyunsaturated fatty acids - PUFA), zlokalizowanych w błonach fosfolipidowych. Ferroptozę może również wywołać wzrost lub spadek poziomu kluczowych dla tego procesu białek, czy też aktywacja lub dezaktywacja powiązanych z nią szlaków metabolicznych. Ferroptoza może również zachodzić w momencie uszkodzenia systemu „naprawy” nadtlenków lipidów i nagromadzenia zbyt dużej ilości żelaza redoks aktywnego. Badania wykazały udział ferroptozy w procesie neurodegeneracji w takich chorobach jak Choroba Parkinsona, choroba Alzheimer, udar niedokrwienny lub krwotoczny.

Celem referatu jest przedstawienie mechanizmu ferroptozy i szlaków, uczestniczących w tym procesie. Omówiona zostanie również rola ferroptozy w przebiegu chorób neurodegeneracyjnych. W referacie zostaną ukazane problemy diagnostyczne i terapeutyczne z nią związane.

Paweł Treichel, Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, www.cm.umk.pl, e-mail: treichel.pawel@gmail.com

Astygmatyzm

Wstęp: Astygmatyzm, inaczej zwany nieźornością to jedna z najczęściej występujących wad refrakcji, czyli wad obejmujących nieprawidłowości w załamywaniu się światła w ośrodkach optycznych oka. Podstawowa nieprawidłowość to różny stopień załamywania się światła w osiach optycznych struktur oka. Astygmatyzm możemy stwierdzić u ponad 2/3 osób dorosłych, aczkolwiek nie u wszystkich pacjentów konieczna jest korekcja wady, ponieważ bardzo często wady poniżej 0,25D nie wpływają znacznie na komfort widzenia. Najczęstsze objawy astygmatyzmu to niewyraźne widzenie, bóle głowy, zmęczenie, problemy z koncentracją oraz mrużenie oczu. Astygmatyzm, który nie wpływa na komfort widzenia może przebiegać bezobjawowo. Najczęściej występującym typem astygmatyzmu jest astygmatyzm rogówkowy, za który odpowiada niesferyczna rogówka. Astygmatyzm soczewkowy wynikający z deformacji, nieprawidłowej budowy lub ułożenia soczewki występuje rzadziej.

Celem powyższej pracy jest przybliżenie zagadnienia dotyczącego astygmatyzmu, jego rozpoznawania, objawów oraz leczenia.

Materiały i metody: W niniejszej pracy przeanalizowano najnowszą literaturę Google Scholar oraz PubMed. Użyte słowa kluczowe: astygmatyzm, astigmatismus, wady refrakcji.

Wnioskując, znajomość powszechności występowania astygmatyzmu, jego objawów oraz typów pozwala na wczesne rozpoznanie i w razie konieczności leczenie tej wady refrakcji.

Andrzej Winnicki, Łukasz Marchwiński, Danuta Partyka, Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Wydział Farmaceutyczny, Katedra Technologii Postaci Leku, ul. Jurasza 2, 85-089 Bydgoszcz, e-mail: andrzej.winnicki@cm.umk.pl

Aerozole lecznicze – rodzaje układów aerozolowych

Aerozole to preparaty, z których uzyskuje się rozproszenie cząstek ciał stałych lub cieczy w gazie. W obecnej formie znane są od 1889 roku, kiedy to Helbing i Pertsch opatentowali preparat zawierający jako środek wytłaczający chlorek metylu i etylu.

W aerozolach substancja lecznicza wraz ze środkiem wytłaczającym jest umieszczona w odpowiednim opakowaniu. Pojemnik opróżnia się po otwarciu zaworu, pod wpływem ciśnienia środka wytłaczającego, którym może być skroplony lub sprężony gaz. Uwalniany preparat może mieć formę kropelek, strumienia cieczy, zawiesiny ciał stałych lub piany, w zależności od jego składników, zastosowanego środka wytłaczającego oraz użytego zaworu.

Aerozole lecznicze dzieli się na aerozole do użytku wewnętrznego i zewnętrznego. Zaletami tej postaci leku w porównaniu z innymi jest chociażby szybkość podania leku oraz łatwość aplikacji, czy też uzyskanie efektu leczniczego ogólnego lub miejscowego.

Układy aerozolowe można podzielić na aerozole dwufazowe, trójfazowe oraz systemy barierowe.

Słowa kluczowe: aerozole lecznicze, aerozole dwufazowe, aerozole trójfazowe, systemy barierowe.

Kinga Żmuda, Julia Jagieła, Natalia Kachnic, Studenckie Koło Dermatologii, Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum

Opiekun naukowy: dr hab. n. med. Andrzej Jaworek

Psychologiczne aspekty łysienia plackowatego u dzieci

Wstęp: Łysienie plackowate jest nieuleczalną autoimmunologiczną chorobą przewlekłą dotykającą ludzi w każdym wieku, często rozpoczynającą się już w dzieciństwie. Polega na niebliznowacjącej utracie włosów i dotyczy zazwyczaj owłosionej skóry głowy. Jego etiopatogeneza jest złożona, a na jej przebieg wpływ mają czynniki genetyczne, immunologiczne, hormonalne i środowiskowe, w tym czynniki psychologiczne. Z racji charakteru zmian i ich lokalizacji, objawy są widoczne i trudne do ukrycia, przez co mogą być przyczyną obniżonej jakości życia i innych problemów psychologicznych dotkniętych osób, zwłaszcza dzieci.

Cel: Celem naszej pracy była charakterystyka problemów psychologicznych z którymi na co dzień mierzą się pacjenci pediatryczni dotknięci łysieniem plackowatym.

Materiały i metody: W naszej pracy przeglądowej opierałyśmy się na dostępnych artykułach i pracach naukowych.

Wyniki i wnioski: Czynniki psychologiczne i przebieg łysienia plackowatego są ze sobą ściśle związane. Stres, ze względu na swoje działanie immunomodulujące, jest jednym z czynników pogarszającym przebieg choroby. Natomiast sama charakterystyka objawów i ich lokalizacja obniża samoocenę pacjentów oraz ich jakość życia. Dzieci chorujące na łysienie plackowate mają również zwiększone prawdopodobieństwo na zachorowanie na choroby psychiczne w ciągu swojego życia w porównaniu z całą populacją. Z tego powodu w terapii u takich pacjentów, poza leczeniem dermatologicznym, należy wziąć pod uwagę monitorowanie stanu psychicznego pacjentów oraz zapewnienie im profesjonalnego wsparcia psychicznego.

Jesteś studentem, doktorantem, młodym naukowcem? Chcesz publikować w profesjonalnym piśmie naukowym, brać udział w konferencjach? Firma Konferencje Naukowe Piotr Rachwał umożliwi Ci start w świecie nauki za przystępną cenę. Organizujemy konferencje interdyscyplinarne, jak i specjalistyczne. Wydajemy monografie pokonferencyjne oraz współpracujemy z czasopismami z listy ministerialnej. Pomagamy w publikacji artykułów.

Piotr Rachwał

Konferencje Naukowe

ul. Gen Leopolda Okulickiego 51D/20

31-637 Kraków

NIP: 573-272-51-36

REGON: 365643034

E-mail: rachwal.konferencjenaukowe@gmail.com

<https://konferencjenaukowe.com.pl/>